

Interjú Andrásik Sándornéval, az ND Nonprofit Zrt. vezérigazgató-helyettesével és dr. Fekete Istvánnal, a Zrt. jogi vezetőjével

Ágazati fórum és mediáció

Október 23-án miniszteri elismerő oklevéllel díjazták az ND Nonprofit Zrt. két kollégáját 2012 óta végzett munkájukért, amely hamarosan pluszfeladatokkal egészül ki. A dohányzás visszaszorításáról szóló egyes törvények közelmúltban ismertté vált módosítási terve törvényi szintre emeli azokat a tevékenységeket, amelyekkel a Zrt. foglalkozik. Andrásik Sándorné, Gabriellával és Fekete Istvánnal a közelmúlt fejlesztéseiről és az előttünk álló változásokról is beszélgettünk.

◆ Gratulálók az október 23-án kapott elismeréshez! Milyen oklevél is volt ez?

AS: Egészen pontosan a Nemzeti Fejlesztési Miniszter Elismerő Oklevelét vehettük át ünnepélyes keretek között a Vigadóban Dr. Seszták Miklós nemzeti fejlesztési minisztertől, számos más díjazott meghívott körében.

FI: Nagy megtiszteltetés volt számunkra, hogy elismerték a munkánkat, amellyel 2012-ben ezt a rendszert felállítottuk és azóta is működtetjük. A miniszteri elismerő oklevélre az ND Nonprofit Zrt. vezérigazgatója, Esküdt Gábor terjesztett fel minket. Ami külön jólesett, hogy a kollégáink is együtt örültek velünk, úgy érezték, hogy az elismerés nekik is szól.

◆ Az Fdvtv tervezett módosításával újra bővül az ND Nonprofit Zrt. feladatköre. A tervezet nagyobb ellenőrzési jogkört ad a Zrt.-nek az ODBE-vel kapcsolatban. Mit jelent ez? Miért volt erre szükség?

FI: Pontosítanék: az ellenőrzési jogkörünk eddig is megvolt az ODBE koncessziós szerződésébe foglalt kötelességeivel kapcsolatban. Azonban fontosnak tartottuk, hogy ez a feladatunk ne csak miniszteri felhatalmazás legyen, hanem törvényi szinten is megjelenjen. Ismeretes, hogy az ODBE tevékenységével kapcsolatban zajlott egy uniós bizottsági vizsgálat, amely bizonyos elvárásokat fogalmazott meg. Az ellenőrzési és mediációs feladatkörünk szintén erre a vizsgálatra vezethető vissza.

◆ Új elem viszont a dohányipari ágazati konzultációs fórum működtetése. Meséljenek erről.

AS: Szeretnénk olyan platformot nyújtani, ahol a dohánypiac szereplői össze tudnak ülni és szervezett együttműködésben tudnak részt venni, össze tudják hangolni feladataikat, egyeztetni tudják vitás kérdéseiket. Tulajdonképpen az új jövedéki adó törvénnyel kapcsolatos változások is már ennek köszönhetőek, hiszen dohányipari szinten egyeztetünk erről. Szerettük volna, ha ez a tevékenységünk is megjelenik a törvényben, hiszen akár kezdeményező, akár szervező felként rendszeresen foglalkozunk ilyen találkozók szervezésével. Az ágazati jelenlétet pedig akár hatósági, törvényalkotói részvétellel is ki tudjuk egészíteni, amellyel nemcsak ágazati, hanem akár teljes dohányipari konszenzus alakítható ki.

FI: Az utóbbi időben sok, az ágazatot érintő változás történt, ami szükségessé teszi a szorosabb kapcsolatot a szereplők között. A kör ráadásul az elektronikus cigaretta forgalmazókkal is kiegészült.

◆ A Zrt. a jövőben a dohánytermék-nagykereskedők, a dohánytermék-kiskereskedők és a dohánykiskereskedelmi ellátó közötti vitás kérdésekben mediációs tevékenységet is végez majd. Mi lesz ennek a menete?

FI: A kiskereskedők oldaláról vitás esetek leginkább az ODBE kapcsán merülnek fel. Új feladat lesz ez számunkra, gondolkozunk még rajta, hogy hogyan tudjuk majd

úgy tartalommal megtölteni ezt a tevékenységet, hogy a másik oldalon a jogszabályi lehetőségeink meglehetősen kötöttek. Az ODBE és a kiskereskedők között egyedi szerződéses viszony van, amibe nem szólhatunk bele. A közöttük történő mediációban várhatóan nagyon kis mozgásterünk lesz, nem a klasszikus értelemben vett békéltető testületi irányt vesszük majd. Abban tudunk segíteni, hogy a vitás eset eldöntéséhez szükséges információkat begyűjtjük és eljuttatjuk a felekhez, hogy objektív képet kaphassanak. A koncesszióba adó és a koncesszió jogosultja között azonban szintén vannak vitás esetek, amit a rendszer indulása óta mindig megvizsgálunk és döntéshozatalra küldünk.

♦ **A jövedéki adóról szóló törvény alapján a dohánytermékek árának közzététele érdekében a Zrt. rendszerezte, feldolgozza és továbbítja majd az árbejelentéseket. Ezzel kapcsolatban milyen fejlesztésekre volt szükség? Mi lesz a metódus?**

AS: A jövedéki törvény változása indokolta, hogy bekerült az árak közzétételének lebonyolítása a feladataink közé. A vonatkozó kormányrendelet egyelőre nem jelent meg, de a gyakorlatban úgy működik majd, hogy a dohánycégektől hozzánk érkeznek be az árak, amelyeket a NAV tesz majd közzé. Abban segítünk még a dohányboltoknak, hogy a friss árak megjelenjenek a készletnyilvántartó rendszereikben, ne kelljen fellapozniuk a NAV honlapját, hogy a terméket értékesíteni tudják. Fontos hangsúlyozni, hogy a dohányboltoké a felelősség, hogy az aznap hatályos áron értékesítsék a terméket.

FI: A jövedéki törvény annyit mond ki, hogy a dohányterméket a meghirdetett áron kell értékesíteni. Minden olyan fejlesztés, amit ezzel kapcsolatban elvégeztünk azért történt, hogy segítsük a dohányboltosokat. Ezt a pluszfeladatot önként vállaltuk magunkra, hogy gördülékeny maradjon a kiskereskedelem.

AS: A korábbi rendszer az adójegy termékekre volt felkészítve. A fejlesztéssel elkészült, hogy fogadni tudjuk a gyártók, forgalmazók árbejelentéseit. Az új árakat a NAV-nak, az ODBE-nek és a dohányboltoknak egyaránt közvetítjük. A dohányboltok online készletnyilvántartó szoftvereit gyártóktól több fejlesztést is kértünk: jelenítsék meg, hogy érkeztek-e friss adatok, készüljön lista azokról a termékekről, amelyeknek változott az ára, legyen képes az új árról polccímként is gyártani. Elvárás volt, hogy a szoftver frissítése távoli üzemmódban is meg tudjon történni. Az új rendszer párhuzamosan tudja majd kezelni az adójegy és zárjegy termékeket is.

Várhatóan a kijelöltek számára is kötelező lesz januártól az online készletnyilvántartó rendszer használata.

Számukra könnyítésként megengedett volt, hogy papír alapon vagy e-mailben teljesítsék az adatszolgáltatást. Az új rendszerben internetelés nélkül nem lehet értékesíteni, hiszen vagy a NAV oldaláról, vagy a mi rendszerünkön keresztül nyomon kell tudni követni a termék árát. Egyelőre nem tudjuk, hogy erre a piac hogyan fog reagálni.

♦ **Alkalmasak-e már a készletnyilvántartó rendszerek az adatok fogadására? Lesz-e ezeknek a rendszereknek újabb minősítése?**

AS: A nagymértékű változások szükségessé tették a rendszerek újraminősítését. Január elsejétől csak azok a szoftvercégek maradhatnak minősített szoftvergyártóink, akik ezen átessenek. Az újraminősítés már zajlik. 2-3 kisebb cég jelezte, hogy meg kívánja szüntetni a tevékenységét, ők nagyon kevés dohánybolttal voltak kapcsolatban. Javasoljuk a dohányboltosoknak, hogy vegyék fel a kapcsolatot szoftvergyártójukkal és beszéljék meg a frissítés várható dátumát és menetét. A nagyobb cégek már túl vannak a minősítésen, decemberben várhatóan már telepíteni fogják az új szoftvereket.

♦ **Továbbra is feladata maradt a Zrt.-nek a trafikosok oktatásának megszervezése.**

FI: Az oktatás július 15-én indult, alig 3 hónap leforgása alatt

3900 embert átértékeltek, október közepére mindössze 8 olyan ember maradt, aki nem végezte el az online képzést. A felületet egyfajta működési kódexnek is használhatják a trafikosok, ha kérdésük lenne. A tudástár bővül: elkészült egy, a TPD-vel kapcsolatos plusz tananyag, amit a közelmúltban töltöttünk fel. A termékekről megtalálható szakmai információk szintén jelentős szerepet tölthetnek be a csomagolások megváltozásakor.

♦ **A trafikosok koncessziós szerződésében foglalt vállalások betartásának vizsgálata szintén feladata a Zrt.-nek. Vannak még gyakran előforduló hiányosságok?**

FI: Habár most ellenőrizzük végig immár negyedik alkalommal a dohányboltokat, az ellenőrök még mindig belefutnak érdekes dolgokba. Előfordulnak problémák az arculattal, a nyitva tartással, adatváltozás-bejelentésekkel és az elektronikus adatszolgáltatással kapcsolatban. Nagy hiányosságok mostanára már nincsenek.

AS: Azt is vizsgáljuk, hogy mely településeken nincsen egyáltalán dohánytermék-ellátás. Ezeket a településeken felvesszük a kapcsolatot a polgármesterekkel, hogy ha szükségét látják az ellátásnak, tegyenek javaslatot kijelölésre.